

บทบรรณาธิการ

คำถาม โจทก์มีคำขอท้ายฟ้องให้จำเลยชำระดอกเบี้ยเพียงอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ศาลชั้นต้นจะพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์อัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๕๐๘/๒๕๕๕ ขณะที่ ว. ฟ้องคดีก่อน จำเลยยอมคืนเงินมัดจำพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์โดยนำไปวางทรัพย์ต่อกรมบังคับคดี กรณีจึงยังไม่มีข้อโต้แย้งของคู่ความเกี่ยวกับเงินมัดจำและดอกเบี้ยซึ่งโจทก์นำมาฟ้องเป็นคดีนี้ เมื่อศาลแพ่งมีคำพิพากษาในคดีก่อนแล้ว จำเลยยื่นคำร้องขอถอนการวางทรัพย์ต่อกรมบังคับคดีและรับเงินมัดจำคืน เมื่อโจทก์ทวงถาม จำเลยเพิกเฉย จึงเกิดข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเงินมัดจำและดอกเบี้ยในคดีนี้ ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาของโจทก์ในคดีนี้จึงเกิดขึ้นภายหลังจากที่ ว. ฟ้องคดีก่อนต่อศาลแพ่ง โดยจำเลยโต้แย้งสิทธิโจทก์เกี่ยวกับเงินมัดจำและดอกเบี้ยหลังจากศาลแพ่งพิพากษาให้จำเลยชนะคดี แม้ ว. ตัวการซึ่งฟ้องคดีก่อนกับโจทก์ตัวแทนซึ่งฟ้องคดีนี้เป็นคู่ความเดียวกัน และฟ้องคดีโดยอ้างหนังสือสัญญาฉบับเดียวกัน ฟ้องโจทก์คดีนี้ไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีที่ ว. เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยในคดีก่อน

การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์อัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยโจทก์มีคำขอท้ายฟ้องเพียงอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นั้น ศาลชั้นต้นอาศัยอำนาจ ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๖) ที่ว่า ในกรณีที่โจทก์ฟ้องขอให้ชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยซึ่งมิได้มีข้อตกลงกำหนดอัตราดอกเบี้ยกันไว้ เมื่อศาลเห็นสมควรโดยคำนึงถึงเหตุสมควรและความสุจริตในการรู้ความหรือการดำเนินคดี ศาลจะพิพากษาให้จำเลยใช้ดอกเบี้ยในอัตราสูงขึ้นไปกว่าที่โจทก์มีสิทธิได้รับตามกฎหมายแต่ไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตั้งแต่วันฟ้องหรือวันอื่นหลังจากนั้นก็ได้ ซึ่งศาลชั้นต้นได้ระบุเหตุผลแห่งคำพิพากษาที่ให้ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี แก่โจทก์แล้ว เป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงมิใช่การพิพากษาเกินคำขอ

คำถาม คดีที่ศาลมีคำพิพากษาตามยอมและคดีถึงที่สุดแล้ว หากคู่ความไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์จะมาฟ้องจำเลยเป็นคดีใหม่ขอให้จำเลยปฏิบัติตามคำพิพากษตามยอมได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๓๐๑/๒๕๕๕ คดีก่อนโจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยหรือถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินและเรียกให้ชำระค่าเสียหาย ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ได้มีคำพิพากษตามยอม คดีถึงที่สุดแล้ว ถือว่าประเด็นแห่งคดีได้มีการวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไปแล้วโดยคำพิพากษตามยอมของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ โจทก์และ

จำเลยจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามนั้น เมื่อจำเลยไม่ปฏิบัติตามโจทก์ขอที่จะร้องขอให้ศาล บังคับคดีไปตามคำพิพากษาตามยอมนั้นได้ การที่โจทก์นำคดีนี้มาฟ้องโดยมีคำขอให้ จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดิน และเรียกให้ชำระค่าเสียหาย ซึ่งถึงที่สุดแล้ว จึง เป็นการรื้อร่องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เป็นฟ้องซ้ำ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๘

คำถาม ขณะยื่นฟ้องคดีหลัง คดีก่อนยังอยู่ในระยะเวลาที่จำเลยซึ่งขาดนัดยื่น คำให้การอาจยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ คดีหลังเป็นฟ้องซ้ำหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๙๓/๒๕๕๕ คู่ความแถลงรับกันว่า คู่ความในคดีนี้เป็น คู่ความเดียวกันกับคู่ความในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๓๑/๒๕๔๕ หมายเลขแดงที่ ๒๐๒๐/๒๕๔๕ ของศาลชั้นต้น หุ่นที่พิพาทกันในคดีนี้ก็คือหุ่นที่พิพาทกันในคดีดังกล่าว ในคดีดังกล่าวโจทก์ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง โจทก์ อุทธรณ์ คดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า “คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า ฟ้อง โจทก์เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อนหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความว่า คดีก่อนจำเลยเป็นโจทก์ฟ้อง โจทก์เป็นจำเลยต่อศาลชั้นต้นตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๓๑/๒๕๔๕ หมายเลขแดงที่ ๒๐๒๐/๒๕๔๕ ว่าโจทก์ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญาแต่งตั้งนายหน้าตัวแทนซื้อขายหลัก ทรัพย์ จำเลยซึ่งรับโอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาดังกล่าวมาจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพธนกิจ จำกัด (มหาชน) ได้ทวงถามให้โจทก์ชำระหนี้ดังกล่าวแต่โจทก์เพิกเฉย จำเลยจึงบังคับขายหุ้นบริษัททิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๒๘,๔๐๐ หุ้น ของโจทก์ แต่ได้เงินไม่คุ้มกับหนี้ที่โจทก์ยังค้างชำระ จึงฟ้องให้โจทก์รับผิดชำระหนี้ที่ค้าง โจทก์ขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวพิพากษาให้โจทก์ชำระหนี้แก่ จำเลย หลังจากศาลมีคำพิพากษาแล้วไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ ต่อมาวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้โดยกล่าวหาว่า จำเลยซึ่งรับโอนสิทธิและ หน้าที่ตามสัญญาแต่งตั้งนายหน้าตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์มาจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพธนกิจ จำกัด (มหาชน) ได้บอกเลิกสัญญาแก่โจทก์แล้วดำเนินการขายหุ้นบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๒๘,๔๐๐ หุ้น ของโจทก์โดยไม่ได้แจ้งให้ โจทก์ทราบอันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้บังคับ จำเลยคืนหุ้นและชำระค่าเสียหาย ครั้นวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๙ โจทก์ยื่นคำร้องให้ พิจารณาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๐๒๐/๒๕๔๕ ใหม่ ศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวมีคำสั่ง ให้ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์คำสั่ง เห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้อง คดีนี้ คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๐๒๐/๒๕๔๕ ที่จำเลยยื่นฟ้องโจทก์เป็นจำเลยยังอยู่ใน ระยะเวลาที่โจทก์อาจยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าคดี

ดังกล่าวถึงที่สุดแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๗
วรรคสอง การที่โจทก์ฟ้องคดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อนอันต้องห้ามตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘ ตามที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัย ที่ศาลชั้นต้นมี
คำสั่งให้งดสืบพยานโจทก์จำเลยแล้วพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้นไม่ชอบ อุทธรณ์ของโจทก์
ฟังขึ้น

คำถาม การคำนวณทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นฎีกา จะนำดอกเบี้ยถัดจากวัน
ฟ้องจนถึงวันยื่นฎีกามารวมคำนวณด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๔๒๒/๒๕๕๕ การคำนวณทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นฎีกา
จะนำดอกเบี้ยถัดจากวันฟ้องจนถึงวันยื่นฎีกามารวมคำนวณด้วยไม่ได้ เมื่อทุนทรัพย์ในชั้น
ฎีกาของผู้ร้องมีจำนวนไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ต้องห้ามฎีกาในข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.พ.
มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง และข้อห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าวต้องใช้บังคับแก่การฎีกา
ทั้งในประเด็นแห่งคดีตลอดจนในเรื่องอื่น ๆ อันเป็นสาขาของคดีด้วย ที่ผู้ร้องฎีกา
ว่ามีเหตุสมควรขยายระยะเวลาบังคับคดีแก่ผู้ร้องนั้น เป็นฎีกาในข้อเท็จจริงซึ่งต้องห้าม
ฎีกาตามบทกฎหมายดังกล่าว

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๒๕๑/๒๕๕๕ สามีโจทก์ได้นำรถยนต์ของโจทก์เข้าไปจอด
ภายในห้างสรรพสินค้า ท. ของจำเลยที่ ๒ แล้วรถยนต์ได้สูญหายไปจริง แต่ศาลอุทธรณ์
พิพากษาแก้ไขคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเฉพาะค่าเสียหายว่า หากคืนรถยนต์ไม่ได้ให้
จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ราคาเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตาม
คำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ไม่ได้ฎีกาคงมีเพียงจำเลยที่ ๒ ฎีกาขอให้ศาลฎีกากลับ
คำพิพากษาศาลอุทธรณ์โดยยกฟ้องโจทก์ ราคารถยนต์ของโจทก์จึงยุติในราคา ๑๘๐,๐๐๐
บาท ทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นฎีกาจึงมีเพียง ๑๘๐,๐๐๐ บาท ส่วนดอกเบี้ยอัตราร้อยละ
๗.๕ ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ ตามคำพิพากษาศาล
อุทธรณ์ถือเป็นค่าเสียหายในอนาคตจะนำมารวมคำนวณเป็นทุนทรัพย์ในชั้นฎีกา
หาได้ไม่ เมื่อทุนทรัพย์ในชั้นฎีกาไม่เกินกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท คู่ความจึงต้องห้ามมิให้
ฎีกาในข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง ที่จำเลยที่ ๒ ฎีกาว่ารถยนต์ของ
โจทก์ไม่ได้สูญหายที่ห้างสรรพสินค้าของจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๑ ไม่ได้กระทำโดย
ประมาทเลินเล่อ และเหตุละเมิดคดีนี้เกิดจากความประมาทเลินเล่อของสามีโจทก์ ล้วน
เป็นการโต้แย้งการรับฟังพยานหลักฐานของศาลอุทธรณ์ จึงเป็นฎีกาในข้อเท็จจริง ซึ่งต้อง
ห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าว

คำถาม คดีก่อน จำเลยให้การต่อสู้ว่าได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบ
ครองปรบักษ์ แต่ระหว่างพิจารณาได้สละประเด็นเรื่องการครอบครองปรบักษ์ ศาลพิพากษา
ขับไล่จำเลย ดังนี้ หากจำเลยในคดีดังกล่าวมายื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลง

เดียวกับที่ดินพิพาทในคดีก่อนอีก จะเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๓๖๙/๒๕๕๕ คดีก่อนบริษัท พ. และบริษัท ร. เป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้องกับพวกเป็นจำเลยขอให้ขับไล่ผู้ร้องกับพวกออกจากที่ดินพิพาทอันเป็นที่ดินส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๕๐๕ ของบริษัท พ. และบริษัท ร. ผู้ร้องให้การในคดีนั้นว่าที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินของผู้ร้องตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๑๑๔ แต่หากเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๕๐๕ ผู้ร้องก็ได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองแล้ว ระหว่างพิจารณาคดีดังกล่าวผู้ร้องสละประเด็นเรื่องการครอบครอง ศาลชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๕๐๕ และพิพากษาขับไล่ผู้ร้องกับพวกออกจากที่ดินพิพาท ส่วนคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรบักษ์ **คดีจึงมีประเด็นเป็นอย่างเดียวกันกับคดีก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นของบริษัท พ. และบริษัท ร. หรือของผู้ร้อง** คำพิพากษาในคดีก่อนยอมผูกพันผู้ร้องซึ่งเป็นคู่ความในคดีนี้ด้วย จนถึงวันที่คำพิพากษาในคดีก่อนถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง การที่ผู้ร้องมายื่นคำร้องขอเป็นคดีนี้อีก จึงเป็นการขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นที่ได้วินิจฉัยไปแล้ว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๔

คำถาม ผู้ที่อ้างว่าไม่ใช่บริวารของลูกหนี้ตามคำพิพากษายื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษต่อศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๙๖ จัตวา (๓) หากศาลวินิจฉัยชี้ขาดแล้วว่าไม่ใช่ผู้มีอำนาจพิเศษในที่ดินพิพาท ดังนี้ คดีที่โจทก์จะฟ้องขับไล่บุคคลดังกล่าวออกจากที่ดินพิพาทไว้ก่อน จะเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๔๗๙/๒๕๕๖ คดีก่อนจำเลยยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษในชั้นบังคับคดีว่าตนเองไม่ใช่บริวารของ ร. จำเลยจึงอยู่ในฐานะเป็นคู่ความในคดีก่อนด้วย เมื่อศาลชั้นต้นในคดีก่อนมีคำวินิจฉัยชี้ขาดแล้วว่าจำเลยไม่ใช่ผู้มีอำนาจพิเศษในที่ดินพิพาทที่จะยกขึ้นต่อสู้โจทก์ การที่โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทเป็นคดีนี้อีก จึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลยเช่นเดียวกัน โดยโจทก์กับจำเลยคดีนี้เป็นคู่ความเดียวกับคดีก่อน ย่อมเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้นอันเกี่ยวกับประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๔ แม้อโจทก์จะฟ้องคดีนี้ไว้ก่อนก็ตาม

ขอให้นักศึกษาทุกคนประสบความสำเร็จในการสอบ

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ